

# Rijzende ster

Dantax Radio, een naam die waarschijnlijk maar bij weinigen onder u een vleug van herkenning zal doen ontstaan. Toch zal dit gegeven waarschijnlijk direct veranderen als ik daar vervolgens de wereldberoemde fabrikant van kwaliteitsluidsprekerunits Scan-Speak aan toe voeg. Dantax zelf is een Deense luidsprekerfabrikant die al sinds 1971 actief is in het vervaardigen van 'economisch verantwoorde' weergevers en het inlijven van zo'n top toeleverancier genereerde direct meer onafhankelijkheid. In 2009 begint met het aantrekken van de getalenteerde ontwerper Michael Børresen en het introduceren van het kostbare high-end luidsprekermerk Raidho, een nieuw zeer succesvol hoofdstuk in de Dantax historie. Sinds enkele jaren is onder de legendarische oude naam Scansonic een aansluitend prachtig en vooral sierlijk vormgegeven lijn luidsprekers op de markt gebracht. Weergevers die veel van de Raidho genen weten te koppelen aan een opvallend vriendelijk prijskaartje en een gemakkelijke aanstuurbaarheid.



Voordat ik van start wil gaan moeten mij toch eerst een paar dingen van het hart. Want ondanks de nationaal en internationaal bejubelde kwaliteiten van beide zustermerken, heb ik zelf al de nodige jaren een haat/liefde verhouding met de laag-midden afstemming van eigenlijk alle modellen. Ik weet dat Michael Børresen en zijn team graag van een compromisloze weergave én aansturing houden. Daarbij kiezend voor het opmerkelijk ver uit elkaar plaatsen van de weergevers en ze vervolgens bovengemiddeld sterk indraaien. Helaas ging dit ook gepaard met een tonale afstemming die vooral het midlaag te veel benadrukte en een eisenplaatje voor de versterker-aansturing, dat met name bij de meer budgettaire Scansonic modellen te hoge eisen stelde. Noodoplossingen waren het gebruik van vaak bovengemiddeld kostbare versterkers voorzien van een extreem hoge dempingsfactor en forse stroomreserves, aanvullende akoestische ruimtemaatregelen of er maar gewoon mee leren leven omdat de rest van de eigenschappen wel bovengemiddeld goed waren.

### Noodmaatregel

Door de toenemende kritiek op deze afstemming, werden voor beide merken maatregelen in de vorm van speciale schuimproppen voor in de baspoorten uitgebracht. Op zich zeker een effectieve werkbare oplossing, maar wel één waardoor helaas ook meteen een stukje lucht, losheid en magie verloren ging en dat was natuurlijk erg jammer. Dus toen René Degens van Scansonic importeur Dimex mij onlangs vroeg of ik interesse zou hebben om de nieuwe één na grootste MB-5 vloerstander uit het programma, was mijn vraag over de aanwezigheid van voldoende bijgeleverde schuimproppen het eerste wat ik hem vroeg! Zijn antwoord bleek gelukkig ook meteen de enige echte oplossing met zich mee te dragen. Want Dimex heeft het afgelopen jaar veelvuldig met Scansonic over deze kwestie van gedachten gewisseld, waarna in goed overleg inmiddels alle modellen van deze fabrikant zijn aangepast! Daarmee eindelijk een laagweergave leverend

die prima in de Nederlandse woonomgevingen past en tonaal perfect in balans is.

### MB-5

Met dat gegeven in het achterhoofd komt uiteindelijk ook de 'geestelijke' weg vrij om eens ongeremd te gaan genieten van het prachtige lijnenspel wat ook deze nieuwste Scansonic telg wederom in indrukwekkende mate laat zien. Eigenlijk is er best wat opmerkelijks met deze MB-5 aan de hand. Want zuiver qua hoogte is het met zijn 118,5 cm best een hoge behuizing, terwijl ook de diepte met net geen 32 cm niet bepaald onderbemeten is. Maar eenmaal van voren gezien blijkt het model met zijn 17,8 cm juist opvallend smal te zijn. Zelfs het gewicht van 24 kg gooit geen roet in het eten en zorgt voor een bovengemiddeld goed hanteerbare luidspreker. Door de geringe breedte, de naar achteren rond weglopende MDF behuizing, het vloeiende lijnenspel voorzien van subtiele geraffineerde mat aluminium accenten en de naar keuze zwarte en witte zijdeglans-tinten, is de MB-5 net zoals eigenlijk iedere Scansonic een lust voor het oog. Noem het typisch Scandinavisch design met die onmiskenbare hang naar nuchterheid die voor ons Nederlanders nu eenmaal zo prettig op het netvlies ligt. Of gewoon een weergever waar alles aan klopt. Feit is dat bijna iedereen die deze weergever in het echt ziet, hem meteen in het hart zal sluiten. Gelukkig sluit ook het technische plaatje hier naadloos op aan en blijkt dit 2,5-weg systeem van maar liefst vijf volledig in eigen huis ontwikkelde luidsprekerunits te zijn voorzien. Zo op het oog gaat het hier in eerste instantie om vier opvallend kleine conus units van slechts 11,43 cm elk. De bovenste twee functioneren daarbij als bas/midden luidsprekers met een gesloten bandtweeter daar tussenin, terwijl de onderste twee exemplaren voor aanvullende slagkracht in het laag dienen. De conussen zijn net als enkele strategisch aangebrachte sierdelen op de kast vervaardigd van koolstofvezel, waarbij een zeer krachtige overhangend magneetsysteem voor adequate

aandrijving zorgt. Denkbeeldige ster van de show is de in aangepaste vorm direct van de fameuze Raidho modellen afgeleide bandtweeter. Een unit die met zijn kapton/aluminium sandwich membraan is ondergebracht in een gesloten behuizing en door kenners tot de beste representanten in zijn soort wordt gezien. Aan de achterzijde van de bijzonder fraai gestileerde, licht naar achteren gebogen behuizing, zijn drie kleine recht boven elkaar geplaatste baspoorten te vinden. Dit keer vormen ze echter geen basreflex opzet, maar dienen ze vooral om de drukverschillen binnen de kast zoveel mogelijk egaal te houden. In de praktijk komt er dan ook zelfs bij luid spelen een nauwelijks voelbare luchtstroom uit de drie openingen. Laag op de achterzijde zijn de twee recht boven elkaar geplaatste luidspreker aansluitingen te vinden. Doordat ze gelukkig niet verzonken zijn aangebracht, kunnen zowel blanke draad, spades als banaanstekkers bijzonder gemakkelijk worden aangesloten. Afwerking en materiaalkeuze zijn tenslotte mooi in overeenstemming met de prijs en geven het evenwichtig ogende totaalconcept een air van Scandinavische nuchterheid, onverholen exclusiviteit en modernisme.

### Vorbereidingen

Hoewel op dat moment niet voor een test, kreeg ik een jaar geleden thuis al een keer een 'sneak preview' van de aanzienlijk kleinere Scansonic MB-2.5 vloerstaanders (toen nog met de bijgeleverde basproppen). Dat ging meer dan uitstekend en de MB-2.5 bleken heel prettige en relaxte muziekvertolkers te zijn. Weergevers die een ontspannen speelwijze met een hoge mate aan low level informatie wisten te koppelen en daarbij geen vreemde eisen aan ruimte en aansturing stelden. Maar doordat ook de nieuwe MB-5 zonder schuimproppen egaal zou moeten kunnen functioneren, is het laag dus het eerste aspect wat mijn aandacht heeft. Wanneer de twee MB-5's eenmaal in de luisterruimte staan opgesteld, kan ik gelukkig met een zucht van opluchting al na enkele maten vaststellen dat het

laag nu inderdaad naadloos op de rest van het spectrum aansluit. Het mooie van deze aanpassing is dat het model daarmee tegelijkertijd veel meer plaatsingsvrijheid bezit. Natuurlijk is het voor geen enkele weergever ideaal om ze heel dicht bij de achter- of zijwanden te plaatsen. Maar door de veel betere totaalintegratie en afstemming komt de MB-5 dichterbij dit ideaal dan ooit een andere weergever van dit formaat van deze fabrikant is gekomen. Het mooiste van dit alles is dat het unieke Scansonic karakter daarbij gelukkig helemaal in tact is gebleven. Dus nog steeds is de informatiepresentatie ragfijn, zacht en absoluut nooit opdringerig en kun je gewoon uren zonder enige luistermoeheid ontspannen luisteren. Daarbij geeft een meer conventionele opstelling (niet te ver uit elkaar met een klein beetje indraaien) al een prima plaatje en blijkt het voor dit merk typisch zeer ver uit elkaar plaatsen met behoorlijk indraaien, nog steeds hetzelfde prachtige bijna cinemascopisch panorama op te leveren als voorheen. De bovengemiddelde hoogte van de MB-5 draagt vervolgens nog eens extra bij aan een meer 1:1 afbeeldingsgrootte, waarbij door het veel beter gedoseerde laag nu ook de versterkerkeuze veel minder kritisch is geworden. Zoals het een serieus goed ontworpen speaker betaamt, kunnen ook in geval van deze nieuwelingen met een kostbare topversterker echt magische muzikale momenten worden gecreëerd. Maar het extra goede nieuws is dat nu zelfs met een goede budgetversterker nog steeds bovengemiddeld goede resultaten kunnen worden bereikt!

### **Luisteren**

Ondanks de vrij forse kast, blijkt de MB-5 door zijn geringe breedte, de prettig afgeronde spikes en zeker de drie baspoorten waar je het model zo lekker aan op kunt tillen (mag dit wel importeur?), heel gemakkelijk op te stellen. Hoewel deze luidsprekers zelfs al met enkel nominale aandacht snel prettig kunnen klinken, valt met wat meer aandacht en vooral de mate aan indraaien nog opmerkelijk veel winst te





boeken. Wie echter echt wil ervaren waartoe deze slanke geweldenaren in staat zijn, begint vervolgens met het in kleine stapjes van bijvoorbeeld 5 cm verder uit elkaar plaatsen van de luidsprekers. Wanneer u eenmaal op de plek bent aangekomen waarbij u visueel eigenlijk bijna niet meer kunt geloven dat het nog goed kan klinken, bent u doorgaans bij het optimum in de buurt. De kunst is nu om te zorgen dat de focus van bijvoorbeeld een in het midden geplaatste stem goed coherent blijft, terwijl de rest van de presentatie volledig los van de luidsprekers en zelfs uw ruimte lijkt te komen! Daarna nogmaals experimenteren met de mate aan indraaien en aandacht schenken aan een maximale laag(midden) integratie en klaar is Kees. Hoewel de MB-5's echte allrounders blijken te zijn en geen voorkeur voor een bepaalde muzieksoort bezitten, is het gezien de ontwerpcriteria bijna logisch dat met name mooie ruimtelijk en fasereine opnames het bijzonder fraai op deze weergevers zullen doen. In de Chesky binaural+ series zijn vele mooie albums met dito opname uitgekomen en het album Candido (Chesky JD365) is hierop zeker geen uitzondering. Bandleider Camero Candido zwaait met zijn gepassioneerde congaspel de elf andere muzikanten tot grote hoogte. Uiteraard komt bij dit soort Cubaanse muziek al snel de virtuele link met Ry Cooder en zijn Buena Vista Social Club om de hoek kijken. En hoewel er natuurlijk zeker vooral muzikale raakvlakken zijn, is het vooral de Chesky opnamekwaliteit door de kunsthoofd opname met slechts één paar microfoons, die zeer veel natuurlijker, tastbaarder en meer betrokken klinkt. Net zoals bij hoofdtelefoonweergave waar deze serie van origine eigenlijk voor bedoeld is, hoor ik ook met de MB-5 de muzikanten prachtig in een halve cirkel om mij heen staan en ben ik één met de akoestiek van het Hirsch Center in Brooklyn New York. De weergave die deze luidsprekers daarbij ten toon spreiden is heel fraai geïntegreerd, ragfijn en ontspannen qua oplossend vermogen en presentatie en laat de instrumenten geloofwaardig

qua afmetingen als timbres overkomen. Een opvallend facet is dat mensen die te sterk gewend zijn geraakt aan het geforceerde hoog van veel eigenlijk te pregnant afgestemde (dome)tweeters), de Scansonic bandtweeters in eerste instantie misschien zelfs wel als terughoudend kunnen ervaren. Maar luister je langer naar deze klanksculpturen, dan valt na langer luisteren steeds meer op dat het vooral het zeer natuurlijke karakter en het ontbreken van vervorming is die deze misplaatste indruk veroorzaakt.

Bandtweeters met conusunits combineren roept bij mij altijd een aantal vraagtekens op en bijna altijd ervaar ik zelf dit huwelijk niet als ideaal. Bij de MB-5 en ook de overige Scansonic modellen is de tweeter gelukkig wel volledig naadloos met het middengebied geïntegreerd. De enige verschillen die tenslotte nog overblijven zijn een wat ander afstraalgedrag en dat zaken als omlijning, 'bloom', vulling, micro dynamische contrasten en harmonische opbouw, gewoon anders worden ingevuld dan waar een goede dometweeter toe in staat is. In sommige aspecten beter, in andere aspecten weer wat minder en dan hangt het uiteindelijk sterk af van hetgeen je als luisteraar zelf wilt nastreven. Bij een goede opstelling is de MB-5 een mooi homogeen en evenwichtig systeem, welke een goede breedbandigheid koppelt aan een hoge snelheid en fraai definitie over het gehele geproduceerde bereik (30 Hz - 40 kHz). Een opname vol van subtiliteiten, melancholie, emotie, kleur en ruimte, is het prachtige The Gift van Susanne Abbuehl (ECM 2322). Susanne is een uit Zwitserland afkomstige zangers/componist die gelukkig nu eens niet in het standaard zangeres met piano en contrabas jazz muziek syndroom past, maar op geheel eigen wijze een prachtig ingetogen en vooral emotioneel bewogen expressiepalet ten gehore brengt. The Gift is een zwoel en mysterieus album wat op een juist afgestemde audiosysteem, werkelijk kippenvol kan veroorzaken. Mede door de grote fijnzinnigheid van de MB-5 weet Susanne haar muzikale troeven

indrukwekkend uit te spelen en maak ik als luisteraar de belangrijke overstap van muziekluisteren naar muziek genieten. Enkel bij de door Olavi Louhivuori bespeelde drums op *This and my heart* en later gespeelde muziek met diepe baslijnen met een repeterend karakter, hoor ik nog het verschil tussen weergevers met een enkele grote woofer en de drie kleinere in de MB-5. Hoewel meerdere kleinere woofers doorgaans als 'sneller' zouden kunnen worden betiteld, klinkt diep laag doorgaans met nog wat meer overtuiging, grandeur en gemak wanneer er slechts één of twee grotere exemplaren aan het werk zijn. Uiteraard moet daarbij niet vergeten worden dat je daar dan weer wel de prijs van een aanzienlijk bredere behuizing voor betaald en dat is nu net iets wat veel mensen vandaag de dag liever niet meer in hun huiskamers willen zien. Deze verfijnd en zacht intonerende weergevers sluiten tenslotte af met hun gave om zelfs nog bij minder kostbare randapparatuur het hifi gevoel naar de achtergrond te duwen en het echte muziek genieten de boventoon te laten voeren.

### Conclusie

Als ik terugkijk op de afgelopen testperiode, vind ik deze Scansonic MB-5 het best presterende model wat ik tot op heden van dit Deense merk heb gehoord. Enerzijds heeft dit te maken met de veel beter bij de Nederlandse woningen passende laagafstemming. Maar het is zeker ook de mooie afbeeldingsschaalgrootte, het schitterende ruimtebeeld en de universele inzetbaarheid die indruk maken. Hoewel ik zelf heel persoonlijk de voorkeur blijf geven aan dynamische conusluidsprekers waarbij een dometweeter wordt ingezet, behoort Scansonic met de MB-5 wel bij het kleine selecte groepje waarbij de integratie tussen bandtweeter en conus midden/laag units zo naadloos als maar mogelijk is. Uiteraard zijn daarbij de voordelen van een topklasse bandtweeter zoals zachtheid in de weergave, rust en accuratesse in het volgen van het aangeboden signaal, ook heel evident. Als totaal staat hier



afsluitend duidelijk een weergever anno 2016 voor mij. Ronduit prachtig in zijn gehoormatige kwaliteiten, fraai qua vormgeving, materiaalkeuze en verhoudingen, gemakkelijk in ieder interieur te integreren, door eigenlijk iedere kwaliteitsversterker prima aan te sturen en last but not least, ook nog eens voorzien van een bijzonder gezonde prijs/kwaliteitsverhouding. Scansonic is back en daar kan nu iedereen van genieten.

Tekst: Werner Ero

Fotografie: Scansonic

PRIJS  
SCANSONIC MB-5 € 6.250,-  
PER PAAR IN ZIJDEGLANS ZWART EN WIT

DIMEX, TEL: +32-(0)70-4042647  
E-MAIL: INFO@DIMEX.NL, WWW.DIMEX.NL

►►END